

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref
23/5740-

Dato
6. januar 2025

Tildelingsbrev for 2025 til Forskningsrådet fra KLD

Innhold

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2025.....	Error! Bookmark not defined.
1 Innledning	2
2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.....	2
2.1 Sektorpolitiske og sektorovergrepene prioriteteringer fra Klima- og miljødepartementet..	2
2.2 Styringsinformasjon.....	3
3 Budsjetttildelinger og fullmakter for 2025.....	3
3.1 Grunnbevilgninger til miljøinstituttene under Norges forskningsråd (kap.1410, post71).	4
3.2 Norges forskningsråd (kap. 1410 post 73).....	4
4 Driftsutgifter og særskilte driftsutgifter (kap. 285 post 01 og 21)	6
5 Rapportering og resultatoppfølging for 2025	6
5.1 Årsrapport	6
5.2 Innspill til de årlige statsbudsjettmilepælene.....	7
5. 3 Styringsmøter 2025.....	7

1 Innledning

Vi viser til Prop. 1 S (2024-2025) og vedtatt budsjett 2024 (Innst. 9 S (2024-2025)) som Stortinget behandlet og vedtok 19.12.2024. Klima- og miljødepartementet (KLD) stiller 444,7 mill. kroner til rådighet for Norges forskningsråd (Forskningsrådet) for 2025. Tildelingsbrevet angir nærmere budsjettmessige føringer og styringssignaler for KLDs midler til Forskningsrådet for budsjettåret 2025.

KLD viser også til Forskningsrådets tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet (KD) som etatsstyrende departement.

2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

I punkt 1 og 2 i KDs tildelingsbrev som etatsstyrer omtales regjeringens overordnede prioriteringer og målene som er fastsatt for Forskningsrådet.

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning

Vi viser til KDs tildelingsbrev for nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske og sektorovergripende prioriteringer fra Klima- og miljødepartementet

KLD har både et sektoransvar og et sektorovergripende ansvar for klima- og miljøkunnskap. Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2023-2032 (Meld. St. 5. (2022-2023)) gir de overordnede føringene for KLDs tildelinger til Forskningsrådet. Forskning finansiert av KLD gjennom Forskningsrådet skal bidra til å nå de nasjonale og internasjonale klima- og miljømålene og fremme grønn og rettferdig omstilling. Europas grønne giv og Horisont Europa legger internasjonale rammer for norsk klima- og miljøforskning og innovasjon. Også gjennom det nordiske samarbeidet er det føringer og muligheter for kunnskapsutvikling. De nasjonale klima- og miljømålene er vedtatt av Stortinget og fremkommer på Miljøstatus.no og i Prop. 1 S (2024-2025).

Kunnskapsbehov på miljøområdet er også nærmere omtalt i Meld. St. 21 (2023–2024) Helhetlige forvaltningsplaner for de norske havområdene – *Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten, Norskehavet, og Nordsjøen og Skagerrak*, og i Meld. St. 35 (2024–2025) *Bærekraftig bruk og bevaring av natur – Norsk handlingsplan for naturmangfold*. Forskningsrådet skal bidra til å følge opp disse, spesielt punktene og det nasjonale bidraget under globalt mål 21 om kunnskap i Meld. St. 35 Naturmeldingen.

Videre beskriver Klima- og miljødepartementets Kunnskapsstrategi prioriterte kunnskapsbehov innenfor departementets ansvarsområder. Forskningsrådets forvaltning av KLDs midler skal bidra til å møte disse kunnskapsbehovene. KLD viser også til relevante handlingspunkter og ambisjoner i regjeringens handlingsplan for sirkulær økonomi. Forskningsrådet skal styrke innsatsen og koordinere det tverrgående arbeidet innenfor sirkulær økonomi. Å omstille til en mer sirkulær økonomi skal bidra til å nå klima- og miljømål og mål for verdiskaping. Omstillingen forutsetter systemendringer for å styrke og utvikle sirkulære verdikjeder.

KLD viser til styringsmøtet 18. juni 2024 hvor departementet presiserte viktigheten av at styringssignaler og føringer som blir gitt i tildelingsbrevet gjøres kjent for porteføljestyrene og legges til grunn for investeringsplanen i det enkelte porteføljestyret. Forskningsrådet må vurdere innretningen av investeringsplanen etter tildelingsbrevet er mottatt og om nødvendig gjøre justeringer i tråd med oppdaterte styringssignaler.

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til KDs tildelingsbrev som etatstyrer, punkt 2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon.

Styringsinformasjon (dvs. ulike dimensjoner) knyttet til sektoransvaret fremgår i krav til årsrapport 2025 (departementsvise rapporter), jf. Vedlegg 1. Vi viser til punkt 5 Rapportering og resultatoppfølging for 2025 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer KLD forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3 Budsjetttildelinger og fullmakter for 2025

KLD stiller med dette midlene nevnt nedenfor til disposisjon for Forskningsrådet i 2025. Forskningsrådet har fullmakt til å disponere midlene innenfor beløpene på hver enkelt post og til de målene og føringene som fremkommer av tildelingsbrevet. Forskningsrådet har ansvar for å prioritere innenfor tildelingen for å nå målene. Departementet tar forbehold om at Stortinget kan vedta budsjettendringer i løpet av 2025.

Forskningsrådet er bruttobudsjettet og inngår i nettoføringsordningen for budsjettering av merverdiavgift i statsforvaltningen, jf. rundskriv R-116. Bevilgningen er derfor ekskl. merverdiavgift.

Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

Kap. 1410, post 71 Grunnbevilgninger til miljøinstituttene under Norges forskningsråd *Tildeling (1000 kr)*

Bevilgning	248 021
------------	---------

Kap. 1410, post 73 Norges forskningsråd, kan overføres *(1000 kr)*

Bevilgning	444 695
Tilsagnsfullmakt	1 370 800
Tilsagnsramme	478 777

3.1 Grunnbevilgninger til miljøinstituttene under Norges forskningsråd (kap.1410, post71)

Tildelingen over kap. 1410 post 71 omfatter grunnbevilgningen til fordelingsarena for miljøinstituttene.

I forbindelse med overgangen til bruttobudsjettering fra og med 2025 er tidligere post 50 nedlagt, og post 71 er opprettet. Midlene som tidligere lå på post 50 er derfor flyttet til post 71. Posten er prisjustert med 9,2 mill. kroner. 3,4 mill. kroner som tidligere ble tildelt til PES-ordningen over denne posten, er fra og med 2025 flyttet til post 73 som en teknisk endring som følge av overgangen til ny budsjettmodell.

3.2 Norges forskningsråd (kap. 1410 post 73)

Midlene på kap. 1410 post 73 skal dekke kunnskapsutvikling på alle KLDs resultatområder (Naturmangfold, Kulturminne og kulturmiljø, Friluftsliv, Forurensning, Klima og Polarområdene). KLD gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler innenfor bevilgningen på en post, så lenge måloppnåelsen på posten sikres.

Fra og med 2025 skal Forskningsrådet bruttobudsjetteres med tilsagnsfullmakter. Midlene på 412,3 mill. kroner som tidligere lå på post 51 er derfor nå flyttet til post 73. I tillegg har post 73 fått stikkordsfullmakten «kan overføres». Posten har videre økt med 32,4 mill. kroner som følge av utbetalinger av tidligere gitte tilsagn på grunn av overgang til ny budsjettmodell. Midlene til norsk medlemskap i IIASA som tidligere lå på post 53 (Internasjonalt samarbeid om klima- og miljøkunnskap), og som i 2024 ble flyttet til post 51 (Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd), ligger nå også på post 73. Total bevilgning for 2025 er derfor på 444,7 mill. kroner.

På bakgrunn av St. Meld 35 2024–2025) *Bærekraftig bruk og bevaring av natur – Norsk handlingsplan for naturmangfold* ber KLD om at Forskningsrådet i løpet av 2025 utvikler og utlyser en senterordning for forskning på bærekraftig natur- og arealbruk, med tildeling i starten av 2026. Senterordningen skal styrke den tverrfaglige og sektorovergripende forskningsinnsatsen og svare på konkrete utfordringer og behov i offentlig sektor og næringsliv knyttet til forvaltning av arealer, ressurser og natur. Ordningen skal løfte frem interessekonflikter og dilemmaer og ha en helhetlig tilnærming til løsninger for politikkutforming og arealforvaltning i tråd med internasjonale forpliktelser og nasjonale mål. Ordningen skal fungere som en målrettet innsats for handlingsorientert kunnskapsutvikling der forskning, offentlig forvaltning, næringsliv og andre samfunnsaktører møtes, på tvers av sektor- og politikk mål- og forvaltningsnivåer. KLD forutsetter at Forskningsrådet har dialog med relevante forsknings- og fagmiljøer som en del av prosessen med å utvikle ordningen.

Det vises også til relaterte føringer om senterordningen i tildelingsbrevene for Energidepartementet, Landbruks- og matdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet. Forskningsrådet må selv vurdere endelig størrelse på utlysningen og antall sentre som tildeles, med utgangspunkt i faglige vurderinger, tilgjengelig budsjettmessig handlingsrom samlet sett og øvrige føringer for de relevante tildelingene.

Forskningsrådet skal fortsette å legge til rette for forskning på tvers av sektorer og fagområder innenfor områdene mat og matproduksjon, inkl. sjømat, ernæring, helse, klima og miljø, hvor Én helse-perspektivet også ivaretas. Samarbeidet i «healthy diet healthy life» (HDHL), hvor sammenhengene mellom mat, matproduksjon, ernæring, helse og klima/miljø vektlegges, skal videreføres. Arbeidet i HDHL skal inngå i arbeidet med å se nasjonale og europeiske føringer på området i sammenheng. Vi viser også til likelydende formulering i tildelingsbrev fra HOD.

Satsingen Maritim Zero 2050 skal videreføres. For prioriteringer innenfor et eventuelt handlingsrom i 2025 utover dette, ber KLD Forskningsrådet se hen til de overordnede politiske føringer som er omtalt under pkt 2 og rådets forslag til satsinger for 2025 for de prioriterte områdene bærekraftig natur- og arealforvaltning og sirkulær økonomi. Forskningsrådet vurderer selv i all hovedsak hvordan midlene skal fordeles mellom de relevante porteføljene og aktuelle utlysninger i tråd med dette.

Hovedprinsipp for grønn dreining av det næringsrettede virkemiddelapparatet

Det er et hovedprinsipp at prosjekter som får støtte gjennom det næringsrettede virkemiddelapparatet, skal ha en plass på veien mot Norges forpliktelser under Parisavtalen og lavutslippssamfunnet i 2050. Prinsippet favner både prosjekter med nøytral effekt og prosjekter med positiv effekt på grønn omstilling og er for eksempel ikke til hinder for å støtte gode prosjekter i petroleumsnæringen. KLD forventer at hovedprinsippet følges opp for KLDs budsjettmidler som går til næringsrettede utlysninger.

Posten har følgende øremerkinger:

- *Bidrag til nasjonal finansiering av norske forskningsmiljøers deltagelse i EURATOMs forskningsprogram for strålevern, kjernesikkerhet og avfall/dekommisjonering*
- *Midlene skal dekke norsk medlemskap i «International Institute for Applied System Analysis» (IIASA). Forskningsrådet ivaretar det norske medlemskapet.*
- *Arctic Field Grant som stimulerer norske forskere til å benytte forskningsmulighetene i Ny-Ålesund, blir finansiert med 1,0 mill. kroner fra KLDs midler i 2025.*

4 Driftsutgifter og særskilte driftsutgifter (kap. 285 post 01 og 21)

Driftsutgiftene over KDs kap. 285 post 01 og post 21 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er tilskuddsmidler som skal fordeles videre.

KLD viser til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke oppgaver som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen på postene for driftsutgifter.

Oppdrag fra KLD innenfor rammen av virksomhetskostnader:

- Oppfølging av KLDs kunnskapsstrategi 2025–2029. Forskningsrådet skal bistå KLD i arbeidet med oppfølging av KLDs kunnskapsstrategi på relevante områder. Omfanget av oppdraget vil diskuteres nærmere med Forskningsrådet slik at det holdes på et nivå innenfor gjeldende rammer.
- Etablere en senterordning for bærekraftig areal- og naturforvaltning.
- Forberede norsk deltakelse i partnerskapet Resilient Cultural Heritage (RCH) under Horisont Europa. RCH vil fremme forskning på konsekvenser av klimaendringene, tilpasningsstrategier for å bevare Europas kulturarv og bidra til klimanøytralitet ved å bruke både tradisjonelle og innovative metoder. Første år med utlysninger og budsjettmessige konsekvenser er i 2026.

5 Rapportering og resultatoppfølging for 2025

5.1 Årsrapport

KLD ber om rapportering per kapittel og post for midler som er relevante for departementets sektorpolitiske prioriteringer utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen skal skje i tråd med krav til årsrapport, se vedlegg til KDs brev som etatsstyrer.

For 2025 ber KLD om nøkkeltallsrapport på Forskningsrådets samlede forskningsfinansiering, uavhengig av departement, innenfor følgende åtte kategorier:

Forurensning; Klimarelevant forskning; Klimatilpasning; Kulturminne og kulturmiljø, Kutt i utslipp av klimagasser; Naturmangfold; Polarområdene; Sirkulær økonomi. De enkelte nøkkeltallene bør rapporteres likt til alle departementer det er aktuelt for, og bør benyttes der det er relevant i rapporteringen.

Grønn prosjektklassifisering og rapportering

Forskningsrådet skal sammen med Innovasjon Norge, Enova, Siva, Eksfin, Doga og

Gassnova jobbe videre med oppdraget om grønn prosjektklassifisering og rapportering. KLD viser til styringssignaler i NFDs tildelingsbrev til Forskningsrådet og forventer at dette følges opp også for KLDs budsjettmidler som går til næringsrettede utlysinger.

5.2 Innspill til de årlige statsbudsjettmilepælene

Forskningsrådet er fra og med 1. januar 2025 bruttobudsjettert med tilsagnsfullmakter. Forskningsrådet skal ifm. forberedelser til de årlige statsbudsjettmilepælene utarbeide anslag for tilsagnsramme, tilsagnsfullmakt, bevilgning, samt synliggjøre oversikt over samlede flerårige forpliktelser per tilskuddspost. Det vises pkt. 5.2. i KDs tildelingsbrev som etatstyrer for 2025 om innspill til de årlige statsbudsjettene, herunder leveranser av innspill og tilhørende frister.

5.3 Styringsmøter 2025

KLD vil avholde to styringsmøter i 2025:

- Vårmøtet er berammet til 18. juni kl. 13:00-15:30 og skal konsentreres om Forskningsrådets måloppnåelse, med utgangspunkt i rapporteringen fra Forskningsrådet til KLD i årsrapporten for 2023.
- Høstmøtet er berammet til 18. november kl. 13:00-15:30 og vil hovedsakelig være konsentrert om Forskningsrådets budsjettforslag for 2027 og utkast til tildelingsbrev for 2026.

Departementet vil komme tilbake med innkalling og detaljert dagsorden for møtene i løpet av 2025.

Med hilsen

Ellinor Dalbye Kasahara (e.f.)
avdelingsdirektør

Sunniva Sivsdatter Hartmann
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Energidepartementet
Kunnskapsdepartementet
Landbruks- og matdepartementet
Nærings- og fiskeridepartementet

